

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Privind aprobarea Listei limbilor orientale ori rar folosite
pentru autorizarea interpreților și/sau a traducătorilor**

În temeiul art. 5 alin. (2) din Legea nr. 264-XVI din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 317-323, art. 547), cu modificările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE**:

Se aprobă Lista limbilor orientale ori rar folosite pentru autorizarea interpreților și/sau a traducătorilor implicați în activitate de Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, notari, avocați și executorii judecătorești, conform anexei.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

**Lista limbilor orientale ori rar folosite pentru
autorizarea interpreților și/sau a traducătorilor**

Limbile Africii (cu excepția limbilor de circulație internațională)

Limbile indo-europene:

- 1) albaneza
- 2) armeană
- 3) azerbaidjana
- 4) basca
- 5) catalana
- 6) daneză
- 7) idiș
- 8) ebraică
- 9) estonă
- 10) finlandeză
- 11) georgiană
- 12) greacă
- 13) irlandeză
- 14) islandeză
- 15) lituaniană
- 16) maghiară
- 17) malteza
- 18) neerlandeză
- 19) norvegiană
- 20) portugheză
- 21) suedeză

Limbile orientale:

- 1) araba
- 2) bengali
- 3) chineză
- 4) coreeană
- 5) creola haitiană
- 6) filipineză
- 7) hindi, punjabi
- 8) indoneziană
- 9) japoneză
- 10) kazahă
- 11) malaeză

- 12) mongola
- 13) nepaleza
- 14) persana
- 15) somali

Limbile slave:

- 1) belarusa
- 2) bosniaca
- 3) bulgara
- 4) ceha
- 5) croata sau sîrba-croata
- 6) macedoniana
- 7) poloneza
- 8) sîrba sau sîrba-croata
- 9) slovaca
- 10) slovena

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Listei limbilor orientale ori rar folosite pentru care se solicită autorizarea interpreților și traducătorilor

Proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Listei limbilor orientale ori rar folosite pentru care se solicită autorizarea interpreților și traducătorilor a fost elaborat de către Ministerul Justiției în vederea executării prevederilor art.5 alin. (2) al Legii nr. 264 din 11 decembrie 2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești (în continuare Legea nr. 264 din 11 decembrie 2008), precum și în contextul realizării unuia din obiectivele Programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” pentru anii 2011-2014 „Modernizarea statutului unor profesii juridice și conexe sistemului judiciar, precum experții judiciari, administratorii și lichidatorii judiciari, traducătorii și interpreții autorizați.”

Menționăm că, la moment, activitatea traducătorilor și interpreților din Republica Moldova este reglementată prin Legea nr. 264 din 11 decembrie 2008, precum și prin Regulamentul privind organizarea activității interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 459 din 5 august 2009 (în continuare – Regulamentul). În temeiul reglementărilor actuale, profesia de traducător și/sau interpret autorizat este una din profesiile conexe sistemului justiției, rolul căreia este de a contribui la înfăptuirea justiției, asigurarea accesului la justiție pentru toți cetățenii, oferirea serviciilor calitative instanțelor judecătorești, instituțiilor de stat și organelor de drept.

Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 264 din 11 decembrie 2008 *dreptul de a exercita activitatea de interpret și/sau traducător pentru organele prevăzute la art.1 alin.(1) îl are persoana care posedă diplomă de licență ori echivalentă din care rezultă specializarea în limba sau limbile străine pentru care solicită autorizarea, iar conform art.5 alin. (2) al aceleiași legi prevederea alin.(1) lit.a) nu este obligatorie în cazul interpreților și traducătorilor din sau în una din limbile orientale ori rar folosite (japoneză, chineză, turcă, arabă etc.), precum și interpreților semnelor celor surzi, muți ori surdomuți. Cu referire la această situație, suntem de părere că în cazul dat, dispozițiile invocate lasă loc de interpretare, întrucât în Republica Moldova nu există o categorisire oficială a limbilor menționate la art. 18 și 20 al Legii nr. 264 din 11 decembrie 2008 și anume, în limbile minorităților naționale*

care domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova, limbi de circulație internațională și limbi orientale sau rar folosite, acestea din urmă bucurându-se doar de o exemplificare succintă în textul actual al legii menționate. În acest sens, proiectul prevede stabilirea categoriilor de limbi specificate în textul legii și a listei de limbi care fac parte din categoriile menționate.

Proiectul menționat are drept scop instituirea cadrului normativ privind identificarea și enumerarea expresă a limbilor orientale ori rar folosite, pentru a exclude interpretări legislative sau situații incerte în deciziile Comisiei de atestare și disciplină a traducătorilor și/sau interpreților.

Prin promovarea și ulterioara implementare a prevederilor prezentului proiect se **propune atingerea următoarelor obiective:**

- fortificarea cadrului legal în domeniul funcționării și organizării activității interpreților și traducătorilor din/în limbile orientale ori rar folosite, antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești;
- asigurarea respectării drepturilor persoanelor vorbitori ai limbilor orientale ori rar folosite în procesul înlăptuirii justiției prin simplificarea procedurii de eliberare a autorizațiilor, interpreților și traducătorii din sau în una din aceste limbi;
- crearea unui mecanism separat cu privire la modul de obținere a autorizației de către interpreții și traducătorii din sau în una din limbile orientale ori rar folosite, antrenați de instituțiile și liberii profesioniști indicați în Legea nr. 264 din 11 decembrie 2008 care, prin excepție de la art. 5 alin. (1) lit.a) a legii respective, nu posedă diplomă de licență sau de masterat ori un act echivalent din care să rezulte specializarea în limba ori în limbile străine pentru care se solicită autorizarea sau diplomă de licență sau de masterat ori un act echivalent în drept din care să rezulte abilități de predare în limba străină pentru care solicită autorizarea, precum și de către interpreții semnelor celor surzi, muți ori surdomuți.

Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Listei limbilor orientale ori rar folosite pentru care se solicită autorizarea interpreților și traducătorilor în anexă ca element nou, conține 45 de limbi străine. Selectarea acestora a fost condiționată de mai mulți factori, printre care:

- existența specialiștilor în Republica Moldova care posedă cunoștințe necesare pentru a evalua candidații ce solicită autorizarea;
- prezența reprezentanțelor diplomatice ale altor țări pe teritoriul Republicii Moldova;
- necesitățile cetățenilor rezultate din diverse acorduri internaționale bilaterale;
- vectorul european al Republicii Moldova și tendința liberalizării circulației libere a cetățenilor Republicii Moldova sau a persoanelor din alte state.

Promovarea proiectului *Hotărîrii Guvernului privind aprobarea Listei limbilor orientale ori rar folosite pentru care se solicită autorizarea interpreților și traducătorilor* nu necesită cheltuieli din bugetul de stat.

Drept urmare a adoptării prezentului *proiect* nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte normative.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, *proiectul Hotărîrii* a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Menționăm că au prezentat lipsă de obiecții următoarele autorități:

Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Oficiul Avocatului Poporului, Procuratura Generală, Curtea de Apel Chișinău, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Direcția de justiție a Găgăuziei, Departamentul de Administrare Judecătorească.

În urma efectuării expertizei anticorupție proiectul a fost definitivat în baza propunerilor Centrului Național Anticorupție, de asemenea a fost întocmită sinteza obiecțiilor și propunerilor.

Ministru

Vladimir CEBOTARI